

## Algemene beschouwingen begroting 2021

Geachte raadsleden, leden van het college, allen in dit huis, luisteraars en lezers,

Geachte voorzitter,

Een jaar geleden stonden we in de raadszaal van Zuidhorn de begroting te bespreken en hadden geen flauw idee van de naderende ramp die ons land en onze wereld in z'n greep zou krijgen. Feitelijk hoorden we de eerste geruchten van een vreemde ziekte begin van 2020, maar ach het was zo ver weg en letterlijk in een andere wereld. Dat zou ons toch niet overkomen, dat was onmogelijk. In onze in hoge mate maakbare samenleving past niet zoiets als een virus dat gewoon z'n eigen gang gaat en zich niets aantrekt van wat wij de westerse beschaving noemen.

Ondertussen weten we beter. Een onzichtbare vijand heeft een ongekende invloed op onze gezondheid, onze families, onze levens, ons werk, ons inkomen en onderwijs en zelfs op onze vrijetijd.

In dat grote geweld staan wij vandaag stil bij onze financiële situatie, onze begroting en onze plannen voor het komende jaar. Een bijna onmogelijke en zinloze opdracht waarbij duidelijk naar voren komt hoe klein ons plekje op deze wereld is en hoe tijdelijk ons bestaan ten opzichte van een wereldgeschiedenis van ontelbaar veel jaren. Dat maakt ons klein en afhankelijk.

### En nu vooruitkijken

En toch, dit is ons bestaan en onze gemeente in 2020, waarbij we plannen maken voor 2021.

We willen het college en allen die in voorbereiding en uitwerking een rol hebben gespeeld bij het tot stand komen van deze begroting en de 2<sup>de</sup> bestuursrapportage bedanken voor hun werk. Richting proberen te geven in onzekere tijden. Tegelijk willen we onze complimenten uitspreken voor allen die hebben bijgedragen aan het samen gemeente Westerkwartier zijn. Een gemeente waar het goed wonen is. Dat blijkt uit tevredenheidsmetingen en uit allerlei externe rapportages. Het past bij het gevoel dat we hebben dat het Westerkwartier een mooie gemeente is. Een bijna natuurlijk gegroeide gemeente, voortkomend uit de 5 gemeenten die de basis vormen. Ook hier blijkt dat de som der delen groter is dan elke voormalige gemeente zelfstandig was, hoe mooi ook.

We zijn nu twee jaren onderweg als gemeente Westerkwartier. Het was een mooie start, de fase van harmonisering van wat in 5 verschillende gemeentes bestond is nu ongeveer afgerond. Het is tijd een stap verder te gaan en te oogsten. Het komende jaar moet wat de ChristenUnie betreft het jaar van uitwerken worden, van visies ontwikkelen. Van onderwerp naar visie en van visie naar uitvoering. En waar mogelijk vast stappen zetten, het laaghangend fruit plukken. Iedereen die een fruitboom heeft weet dat een deel van het fruit al rijp is voordat de gehele oogst klaar is. Maar als je het rijpe fruit langer laat hangen gaat het momentum verloren. Bij de voortvarende aanpak van het terrein in Hoofdstraat 101 zagen we zo'n moment. Wij roepen op die doorpakkersmentaliteit vaker te laten zien.

We willen ook nu het college complimenten geven voor de voortvarende aanpak van de economische maatregelen bij het uitbreken van de COVID Pandemie. Zo laat je als gemeente zien dat de inwoners je aan het hart gaan. Nogmaals, dank daarvoor.

### De begroting: tevreden en op weg naar beter

We zijn tevreden met de begroting die voor ligt. Er zijn genoeg knelpunten te benoemen maar wat we zien is een afgewogen begroting waarbij door het college op een goede manier keuzes zijn gemaakt. De effecten zijn verspreid over alle beleidsterreinen en daardoor in onze ogen evenwichtig verdeeld. Er toch is er ruimte voor nieuwe plannen. Ondanks de noodzaak om financieel scherp aan de wind te varen zit

de gemeente Westerkwartier niet op slot. Ons meerjarenperspectief geeft ruimte via een kasschuif het komende jaar niet onnodig te hoeven bezuinigen in deze toch al zware economisch tijd. Het is dan ook wel een beetje jammer dat onze CDA-vrienden in de Provinciale Staten de situatie van het Westerkwartier aanhalen om hun eigen gelijk te bewijzen. Inderdaad: We zouden graag zien dat de solvabiliteit hoger was. Toch is het niet zorgelijk te noemen en is het niet ongewoon dat dit gebeurt na een herindeling. Rente en aflossing van het vreemd vermogen zit keurig verwerkt in de begroting en levert geen problemen op. Wat de ChristenUnie betreft kunnen we voor nu leven met een lage solvabiliteit en een sluitende begroting. Beter dit dan andersom. We danken het college voor de inspanning die hierbij zijn geleverd.

### Degelijk financieel beleid

In het coalitieakkoord hebben wij afgesproken dat één van de stelregels voor een degelijk financieel beleid is: *geen geld zonder plan en geen plan zonder geld*.

Juist binnen dit terrein zitten we al iets te lang te wachten op plannen. Plannen voor het verkeer en het beheer van de openbare ruimte. Als gevolg van deze visies kan het zijn dat er op termijn extra geld nodig is om onze plannen te kunnen realiseren. Voor nu moeten we echter stellen dat die financiële ruimte er in de komende jaren niet is. Ook vanuit het beleidsterrein wordt een structurele bijdrage geleverd aan het gezond houden van het gemeentelijke huishoudboekje. Daarbij gaat het om € 200.000, - - € 275.000, -, Een onderbouwing hiervoor hebben we nog niet gezien.

1. *We vragen het college inzicht te geven hoe ze denkt dit te gaan realiseren.*

Naar ons idee kan er veel, mits er een idee achter zit. Daarom is het van groot belang om uiterlijk in het tweede kwartaal van 2021 de verkeersvisie en de visie op de openbare ruimte in een raadsoverleg te bespreken.

2. *Kan het college dit toezeggen?*

Tijdens de perspectiefnota is een vraag gesteld over het beheer van de rotondes in Leek. Tot op heden zitten wij nog op een antwoord te wachten.

3. *Kan het college toezeggen dat we nog voor 2021 antwoord hebben ontvangen?*

### Vitaal op eigen schaal\*

Tijdens het raadsoverleg trokken de verschillende muziekverenigingen aan de bel. We begrijpen dat er een harmonisatieslag gemaakt moet worden m.b.t. subsidies maar het kan en mag niet zo zijn dat verenigingen daardoor in de knel komen. Verenigingen waar veel vrijwilligers zich een slag in de rondte werken en veel jongeren hun muzikale talenten kunnen ontwikkelen. Verenigingen hebben ook zelf suggesties gedaan en we dringen bij de wethouder erop aan daar terdege naar te luisteren en mee te denken. Er gaan enorme bedragen naar sportaccommodaties. Muzikale ontwikkeling is zeker zo belangrijk!

4. *Als dit niet binnen het kader "budgetneutraal" kan verzoeken wij de wethouder te kijken naar andere mogelijkheden, waarbij ook de herschikking van het subsidiebeleid een optie kan zijn.*

### Betrokken burgers

Gelukkig hebben we er veel van in onze gemeente. Burgers met initiatieven. Mooie en kansrijke initiatieven, waarmee de band tussen overheid en burgers versterkt wordt. Maar hoe brengen wij de gemeente en burgers met initiatieven samen? Als ChristenUnie zien wij kansen voor Right to Challenge of in het Nederlands: recht tot uitdagen.

5. *Door de ChristenUnie, GroenLinks en PvdA wordt over dit onderwerp een motie ingediend.*

Dan de impulsen die nodig zijn voor Nienoord, andere musea, andere recreatieve voorzieningen en landschap. Terecht dat daarop wordt ingezet. Dergelijke voorzieningen zijn goed om toeristen van elders te trekken maar zeker ook voor onze eigen inwoners die zo nog meer kunnen genieten van ons eigen Westerkwartier en met plezier in eigen omgeving kunnen recreëren.

6. *Onze complimenten voor de inzet afgelopen zomer met de wandel- en fietskaart en de aansprekende acties op social media.*

## Woningbouw

Het Westerkwartier is goed doorgestaan met de realisatie van bouwplannen die al beschikbaar waren vanuit de oude gemeenten. Ondertussen wordt het in Nederland menens; een versnelling in de woningbouw moet er komen, het tekort aan woningen is te groot én de prijzen zijn te hoog. Zelfs in Den Haag wordt gedacht aan ingrijpen door de Minister. Blijkbaar gaat het met de woondeals met 5 regio's waaronder Groningen toch niet snel genoeg. Aanvullend wordt met het woonakkoord van vrijdag jl. nog eens een extra impuls gegeven aan de wooncrisis. Opvallend in deze berichten is dat Westerkwartier daarin niet voorkomt, in tegenstelling tot het gros van de andere Groningse gemeenten.

Wat ons ook opvalt is dat bijvoorbeeld in de Oostergast Zuidhorn afgelopen week zo ongeveer de laatste heikraan is vertrokken. Dat betekent dat de kavels nu bebouwd worden, prachtig! Maar eveneens baart ons dat zorgen. Immers de volgende fase bouw kavels ligt niet klaar. Sterker nog, er ligt nog geen bestemmingsplan. Dat betekent dat de bouwstroom tot stilstand komt. Wij, en overige partijen in deze raad hebben daarover bij de perspectiefnota ook al onze zorg over uitgesproken. Het kan niet zo zijn dat het woningtekort enorm is, en dat Westerkwartier zo'n top wijk als de Oostergast niet bouwrijp heeft klaarliggen voor de volgende fase. Daar hadden en hebben wij de woonvisie niet voor nodig, daar hebben wij de eerdergenoemde aanpakkersmentaliteit voor nodig.

7. *Graag een reactie van het college hierop.*

De nieuwbouw van De Borgen is uitgesteld. Vanuit financieel oogpunt komt ons dat eigenlijk best goed uit. En het blijkt dat ook de plannen nog onvoldoende uitgewerkt zijn. Toch is het jammer. Goede functionele gebouwen dragen bij aan goed en modern onderwijs. En onderwijs is bij uitstek het middel om **ieder kind kansrijk\*** te laten zijn.

Graag hadden we de verkeersvisie al op tafel gehad. We zijn blij dat er nu duidelijkheid is over de fietssnelweg van Groningen naar Leek. Graag zien we dat deze wordt doorgetrokken naar Drachten. Op die manier ontstaat een prachtige verbinding die past bij ons uitgangspunt **Gezond bereikbaar\***.

8. *Wat wordt deze collegeperiode nog getracht te realiseren van de verbeterde noord-zuid route tussen Leek en Zuidhorn? Kan het geopperde fietspad daarvoor niet worden ingezet? Daar hebben we toch de verkeersvisie niet voor nodig?*

## Sociaal Domein

We hebben de voorgaande jaren veel en vaak gesproken over de financiële tekorten op het sociaal domein. We zien dat dit een landelijk probleem is en dat is een schrale troost, dat er veel gemeentes zijn waar de reserves onverantwoord uitgeput zijn. We willen het college danken voor de inspanningen die naar buiten toe worden gedaan om dit aan te kaarten. Tegelijk hebben we vertrouwen in de in gang gezette route om meer grip te krijgen op de uitgaven in het sociale domein. Laten we vooral de mens blijven zien bij al onze besluiten. En niet vooral het geld. De tekorten in de jeugdzorg ontstaan omdat er een groeiende groep jongeren is die het zonder ondersteuning niet redt. En die jongeren dat zijn onze kinderen, kinderen uit onze eigen gemeente. Een tegenvaller bij Novatec gaat niet over een willekeurig bedrijf maar over onze inwoners die beschut werk nodig hebben.

9. *We willen ieder oproepen vooral de menselijke maat in de gaten te houden bij de zoektocht naar of het beter en goedkoper kan.*

## Jongeren met studieschuld

Als Westerkwartier doen we veel aan preventie. Door het leenstelsel zien we helaas bij jongeren dat ze zich omwille van hun studie flink in de schulden steken. 70% van de jongeren leent voor zijn of haar studie met een gemiddeld bedrag van € 700,- per maand. Als je dan zes jaar over je studie doet, loop je ruim € 50.000, - achter de feiten aan. Vaak wordt het afgedaan met: 'ach later verdien ik genoeg, dan stelt € 50.000, - niet zo heel veel meer voor'. Alsof het niets is: € 50.000, -. Een tendens waar we ons zorgen over maken. Wat de ChristenUnie betreft zou hier preventief aandacht voor moeten zijn.

10. *Ziet het college mogelijkheden onze jongeren aan te schrijven en hun ervan te doordringen dat geld lenen altijd geld kost?*

## Betere positie voor minima met kinderen

In dit najaar is de indrukwekkende training "Het overleefhuis" aangeboden aan professionals in de gemeente. Een avond, waarbij ervaringsdeskundigen de deelnemers meenamen in de wereld van armoede en de keuzes die daarbij komen kijken. Ook een aantal raadsleden mocht een avond ervaren hoe het is om rond te moeten komen van 40 euro in de week. Het was een avond waar emoties een plaats mochten hebben, maar waar ook verbinding een belangrijk thema werd. Eén ding werd die avond erg duidelijk: het gaat erom dat men gezien wordt. Wat de ChristenUnie betreft mag het praten over **armoede geen taboe\*** zijn.

Mooi is het dan ook om te zien hoe onze ambitie in het coalitieprogramma om te onderzoeken of de 130 % regeling voor minima gerealiseerd kan worden nu omgezet is in harde gegevens. Dat we nu de inkomensgrens verruimen, waardoor vooral ook meer kinderen adequaat geholpen kunnen worden.

## Schuldhulpverlening

Deze eerdergenoemde verruiming betekent niet dat we er al zijn op het gebied van de armoede, juist ook in deze tijd van corona is de kans op armoede groter en verdient het de aandacht van het college. Zo ook op het gebied van de schuldhulpverlening. De ChristenUnie is blij met alle stappen die worden gezet om mensen met schulden uit hun benarde positie te halen. Steeds meer zien we dat er pogingen ondernomen worden om schulden bespreekbaar te maken. Humanitas en Schuldhulpmaatje helpen veel inwoners die in financiële nood zitten. Helaas is er nog altijd een groep met problematische schulden, fijn als zij op een manier geholpen worden waardoor de schulden niet onnodig hoog oplopen.

In de begroting wordt aangegeven dat we aan een pilot gaan deelnemen van de gemeentelijke kredietbank Assen voor een vernieuwende laagdrempelige aanpak, gericht op kansen.

11. *We horen graag van het college hoe deze pilot zou kunnen bijdragen aan die laagdrempelige aanpak en welke positieve effecten dit zou kunnen hebben om schuldhulpverlening te versterken. Daarnaast worden we graag op de hoogte gehouden van deze pilot.*

## Mantelzorg

Voor wat betreft mantelzorg zijn we blij dat hier ingezet wordt op kwaliteit, maar ook betrokkenheid, waarbij speciale aandacht is voor jonge mantelzorgers, zoals ook het in coalitieprogramma beschreven staat.

12. *Maar graag willen juist nu, tijdens deze tijd van onzekerheid, het college toch ook oproepen voor de oudere groep mantelzorgers bijzondere aandacht te hebben.*

## Arbeidsmarktpositie

Het vastleggen van onder andere mogelijkheden voor sociale activering en de arbeidsmarktpositie van werkzoekenden zou in 2020 worden vastgelegd, maar dat is door de corona beperkt gelukt. Het doel is nu dat traject in 2021 af te ronden.

13. *Wat maakt dat het in 2021 wel zou lukken dit in beeld te brengen, terwijl de gevolgen van Corona nog steeds aanwezig zijn? En in hoeverre kan Novatec een rol spelen voor deze groep?*

## Analoge en digitale geletterdheid

We hebben in de vergadering van vorige week gehoord dat de taalhuizen veel minder klandizie hebben, door de gevolgen van Corona. Een begrijpelijk, maar zorgelijk effect. In de begroting is een paragraaf opgenomen over het versterken van de digitale en analoge geletterdheid van inwoners.

14. *Hoe gaat het college de komende tijd toch die aandacht geven aan laaggeletterden en mensen met een digitale achterstand, zodat de ambitie van het vergroten van die geletterdheid toch positieve resultaten kan opleveren?*

Een oplopend effect wordt verwacht op wmo huishoudelijke hulp en begeleiding door scherpere indicatiestelling. Zoals beschreven is dit niet los te zien van het preventieprogramma.

14. *Aangegeven wordt dat aan kwaliteit niet getornd wordt. Hoe ziet het college dit?*

## Jonge kinderen

Zorg voor mensen in kwetsbare posities, zorg voor kinderen die nog zoveel moeten leren en zorgen voor een veilige wereld waarin deze kinderen opgroeien zijn belangrijke thema's voor de ChristenUnie. En juist in deze tijd van eenzaamheid, van verwarring, van kortere lontjes, van angsten naar wat er zich achter voordeuren afspeelt, maar ook in deze tijd waar we elkaar misschien juist wel meer dan ooit nodig hebben, en elkaar dus ook opzoeken, willen we graag nog extra aandacht vragen voor juist de jongste inwoners van het Westerkwartier. Hoe kunnen we juist in deze tijd toch een solide basis creëren voor kinderen?

## Homestart

Supermama is al een mooi voorbeeld van een programma waarin moeders andere moeders ondersteunen. Maar er is maar een kleine groep die hier gebruik van maakt. Wij zouden graag zien dat er extra aandacht komt voor ondersteuning in de opvoeding. En de situatie nu is juist een mooi aanknopingspunt om hiermee aan de slag te gaan, daarnaast past dit bij onze ambities op het gebied van preventie.

Alleen al daarom zou HomeStart een mooi programma zijn om in te investeren. Tijdens de inspraakavond is opnieuw aandacht gevraagd voor het programma HomeStart.

15. *Graag zien we dat het college deze oproep van Humanitas ter harte neemt en investeert in Homestart. Een programma dat bewezen effectief is, dat uitstekend past in ons preventiebeleid, en dat op termijn geld zal besparen. De PvdA zal, ook namens de ChristenUnie, een motie indienen over Homestart.*

## (V)echtscheidingen

Als je googelt op "echtscheiding en kinderen", krijg je een hele rits aan organisaties die helpen bij echtscheiding. Daarmee wordt al zichtbaar hoe normaal het tegenwoordig is om te scheiden. Toch is voor kinderen een echtscheiding van ouders enorm ingrijpend. Dat scheiden nu zoveel voorkomt, maakt nog niet dat het voor kinderen gemakkelijker wordt. Uit onderzoek blijkt dat de effecten nog hetzelfde zijn als in de tijd dat scheiden niet zo vaak voorkwam. Onderzoek laat ook zien dat waar ouders in gevecht komen voor en/of na de scheiding kinderen nog meer negatieve gevolgen ervaren. Zo blijkt dat vechtscheiding een belangrijke oorzaak van de grote druk die in de jeugdzorg bestaat. Wij zien dan ook graag dat er nog meer aandacht komt voor jongeren die te maken krijgen met ouders die in echtscheiding verwickeld zijn of gescheiden zijn. Belangrijk hierbij is dat verschillende partijen samenwerken, zodat kinderen op het juiste moment geholpen worden. Maar meer nog: dat ouders al in een vroeg stadium aan de bel kunnen trekken voor hulp in de relatie, waardoor echtscheidingen voorkomen kunnen worden.

16. *De ChristenUnie heeft over dit onderwerp een motie voorbereid waarin we het college oproepen met een integrale aanpak te komen om echtscheidingen te voorkomen, waarbij het belang van het kind voorop staat.*

## Waardig ouder worden\*

Voorzitter, ons meeleven gaat uit naar kwetsbare ouderen in onze gemeente. Zeker voor hen is het een verwarrende tijd. De verhalen van COVID-ziekte en dood raken hen bijzonder. Daar waar sprake is van eenzaamheid neemt dat nu alleen nog maar toe. Diverse sociale initiatieven kunnen geen voortgang hebben zoals b.v. De buurthuiskamer of Samen aan tafel. Velen zullen eenzaamheid ervaren.

Steeds meer mensen worden getroffen door het coronavirus (COVID-19). Door de verspreiding van het virus komen veel initiatieven los bij lokale kerken en (christelijke) maatschappelijke organisaties. De komende tijd zullen veel mensen deze hulp nodig hebben. #Nietalleen verbindt talloze lokale hulpinitiatieven aan hulpvragers en aan elkaar.

17. *Wordt er door de gemeente samengewerkt met lokale kerken en (christelijke) maatschappelijke organisaties om eenzaamheid tegen te gaan?*

Voor de ChristenUnie is Waardig ouder worden een van de speerpunten van deze coalitie.

18. *We vragen vanaf deze plaats eenieder om aandacht te hebben voor onze oudere eenzame inwoners.*

Blij zijn we met de paragraaf over de Schutse. Mooi dat voor deze mooie club de activiteiten doorgang kunnen blijven vinden, en zelfs meer nog: er kan ook voor meer doelgroepen activiteiten ingezet worden, waardoor de Schutse Multifunctioneler ingezet kan worden. Vanuit de Schutse hebben we lovende woorden op dit onderdeel in de begroting binnen gekregen. De verbindende rol die de Schutse kan spelen in onze gemeente is goud waard.

19. *De ChristenUnie is blij dat dit in de voorliggende begroting is opgenomen.*

### Duurzaamheid loont\*

In de afgelopen periode is het voedselakkoord in het Westerkwartier gesloten. Veel partijen willen ambitieus gaan samenwerken. We vragen de wethouder om de vinger aan de pols te houden en de voortgang van het uitvoeringsprogramma te bewaken. We kunnen allemaal vanaf nu al meewerken: koop lokaal geproduceerd voedsel. We zien dat er al steeds meer verkooppunten zijn in onze gemeente.

20. *Het zou mooi zijn als de gemeente een rol kan spelen in het op de kaart zetten van deze verkooppunten.*

### Duurzaamheid vraagt draagvlak

Het afgelopen jaar heeft deze raad een aantal belangrijke besluiten genomen. De concept-RES en het Duurzaamheidsbeleid, beide met de nodige (e)moties. Mooi dat Westerkwartier deze voorstellen met gezonde ambitie en in groten getale heeft gesteund. De ChristenUnie is ervan overtuigd dat deze goede start in het verdere proces helpt, terwijl er nog heel wat op ons afkomt.

Belangrijk signaal was, is en blijft de betrokkenheid van, en betaalbaarheid voor onze burgers en bedrijven. Verheugd zijn we dan ook als we lezen over meerdere initiatieven zoals o.a. de Energie Coöperatie Boerakker die tienduizend euro startsubsidie krijgt (provincie). Wij zijn ervan overtuigd dat –onder de streep- duurzaamheid loont, en blijkaar zijn deze inwoners dat ook! Vanuit die positieve energie wordt het zetten van de volgende stap ook eenvoudiger.

21. *We roepen het college op vooral gebruik te maken van de successen van deze koplopers om zo het bereik te vergroten.*

### Investerings in sportaccommodaties

Goed dat er nu een meerjaren-onderhoudsplan is en dat alles in kaart is gebracht. Duurzaamheid is als belangrijk aandachtspunt meegenomen.

22. *Ook de keuze voor nieuwbouw VV Grijskerk is na onderzoek de duurzaamste oplossing en daarom kunnen wij daarin meegaan. Hoe staat het met de eerdergenoemde zelfwerkzaamheid voor de vereniging? Wij lezen daar nu niets meer over.*

### Gemeentelijke eigendommen

200 gebouwen hebben we in eigendom. Met de verkoop van het Agora theater dachten we naar 199 te gaan, maar met de aankoop van het gehele Dusseldorp complex blijft de teller op 200 staan. Voor het verduurzamen van gemeentelijke gebouwen ligt er een ambitieuze agenda voor de komende jaren. Niets mis mee. Vraag die een aantal van de voorgenomen investeringen echter wel oproepen is, of deze investering zich ooit terug zal verdienen.

Is het realistisch om in 2021 flink te investeren in de gemeentewerf van Leek en de Oude Ulo? Wat zijn onze plannen met deze locaties? Weten we zeker dat we de komende 20 jaar op deze locaties gemeentelijke werkzaamheden gaan uitvoeren?

23. *Als ChristenUnie stellen wij voor dat deze investeringen pas gedaan worden nadat er tussen college en raad een debat heeft plaatsgevonden over de toekomst van de gemeentewerven en gemeentehuizen binnen de gemeente Westerkwartier.*

*Bij voorkeur wordt in het eerste halfjaar van 2021 hierover het gesprek gevoerd.*

*(Zo nodig zullen wij over dit punt een motie inbrengen).*

Binnen programma 5 gaat het over een aantal andere gemeentelijke eigendommen. Specifiek gaan we nu vooral in op de voorgestelde extra investering in Zwemkasteel Nienoord. Het is helaas niet de eerste keer in de afgelopen jaren, dat er extra budget beschikbaar gesteld moet worden voor onderhoudswerkzaamheden.

24. *Hoe zit het bij dit specifieke gebouw met het meerjaren-onderhoudsplan? Waarom is deze wederom niet toereikend? Hoe komen we tot een wel sluitend meerjaren-onderhoudsplan?*

### Wegenareaal

Voor wat betreft het risico kapitaalgoederen is de onderhoudstoestand van onze wegen niet opgenomen. Dit bevreemdt. Na twee jaar is de staat van onderhoud van ons wegenareaal niet in beeld. Daarmee is tevens een eventuele achterstalligheid met risico's niet gekwantificeerd. In de begroting wordt dit richting verkeersvisie geschoven. Dat is niet juist. Na twee jaar moet inzichtelijk zijn wat de staat van ons bezit is en wat de mogelijke achterstalligheid/ extra kosten/ risico's zijn. Op pagina 68/69 staat dat bij het opstellen van deze begroting nog geen meerjarenplanning is gemaakt. Met de huidige tekst in de begroting zijn de risico's niet in te schatten. Als er achterstalligheid is dan spreken we direct over "mogelijk serieuze risicobedragen".

25. *Wat is nu wel en wat is nu niet gereed en hoe wordt de raad hierin meegenomen?*

### Veiligheid

In januari van dit jaar heeft de raad het integraal veiligheidsbeleidsplan 2020 -2023 vastgesteld. Veiligheid is voor ons allen een belangrijk onderwerp. Dat is het afgelopen jaar wel gebleken bij de besprekingen en debatten over de veiligheidsthema's die de revue zijn gepasseerd. De gemeente Westerkwartier is een veilige gemeente en dat willen we graag zo houden. In de begroting wordt voorgesteld om voor de uitvoering van dit veiligheidsbeleidsplan structureel een extra bedrag van € 75.000 per jaar vast te stellen.

26. *Onze vraag aan het college is daarom: hoe gaan we de resultaten en de inzet van dit extra geld de komende jaren meetbaar maken?*

### Economie

Voor de uitvoering van de detailhandel visie heeft onze raad structureel extra geld beschikbaar gesteld. Er wordt aan een actieprogramma gewerkt. Dit is gewenst want de detailhandel heeft het zwaar te verduren. Enerzijds door de coronacrisis maar anderzijds doordat de concurrentie van online winkelen steeds groter wordt. Het CBS maakte vorige week bekend dat de internetaankopen onder anderen als gevolg van de coronacrisis met 38% zijn gestegen en de verwachting is dat die stijging blijvend is. Dit laatste is een onomkeerbare ontwikkeling maar toont ook de noodzaak aan dat er anders dan wel vernieuwend moet worden gedacht.

27. *Onze vraag aan het college is hoe we de resultaten en de inzet van de middelen voor de uitvoering van de detailhandelsvisie meetbaar gaan maken? Wanneer zijn we tevreden met de resultaten? En hoe wordt de raad hierover geïnformeerd?*  
*Dit onderwerp zien we daarom in het derde kwartaal van 2021 graag terug op de lange termijn agenda.*

### Gaswinning

Vrijdag jl. presenteerden de ministers Wiebes en Ollongren samen met noordelijke bestuurders een akkoord van 1,5 miljard euro voor het bevinggebied. Wij hebben nooit onder stoelen of banken geschoven dat volle aandacht naar de gevolgen van gaswinning voor Groningen moet gaan, maar we constateren wel dat de intensivering van kleine velden in onze gemeente alsmede de verrassingen rond de toekomst van de NAM-locatie Grijpskerk duidelijk maakt dat Westerkwartier letterlijk en figuurlijk zich aan de rafelranden van het Groninger veld bevindt. Deze raad heeft zich al meerdere malen uitgesproken over de gevolgen daarvan en de bijbehorende garanties die wij als nuchtere Westerkwartierders verlangen. Zorgen daarover zijn aanwezig bij onze inwoners en worden allerm minst weggenomen.

28. *Welke stappen denkt het college hierin te nemen?*

## Arbeidsmarkt

De coronacrisis zette de arbeidsmarkt het afgelopen jaar in korte tijd flink op zijn kop. De impact van de crisis is groot. Er is een terugval in de werkgelegenheid en de verwachting is dat de werkloosheid in 2021 verder zal toenemen. Het is hierdoor voornamelijk voor kwetsbare doelgroepen nog lastiger geworden op de arbeidsmarkt. Aandacht voor competenties en inzet van (om)scholing helpt deze groep om kansen te benutten en de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. In augustus 2020 is door de regering bekend gemaakt dat er landelijk 1,4 miljard beschikbaar komt om werkgelegenheid te behouden en te creëren. Hoe dit geld verdeeld gaat worden is nog niet bekend. Wel is aangekondigd dat dit grotendeels verdeeld wordt over de 35 arbeidsmarktregio's in Nederland.

29. *Wij willen het college vragen of er in samenwerking met de arbeidsmarktregio Groningen al ideeën en/of plannen zijn ontwikkeld hoe we deze extra gelden vanuit het Rijk gaan inzetten? En binnen welke termijn het college verwacht ons hierover te kunnen informeren?*

## Tot slot

We zijn allemaal trots op ons Westerkwartier. Tijdens het Webinar over de tijd na Corona hebben we van deskundigen mogen horen dat we terecht trots zijn. Het Westerkwartier is vitaal en kan en moet een cruciale rol spelen in het centrum van het Noorden. Van belang is dat we geen verschraling in ons gebied mogen toestaan, ook niet op gebied van cultuur en recreatie. We zien al mooie voorbeelden van dit vooruitkijken en lef tonen. We zijn ambitieus in het Westerkwartier en dat willen we blijven. We roepen het college op vanuit een houding van **Dichtbij** en **Nuchter** nog veel mooie **Ambitieuze** plannen te verwezenlijken en daar in het voorliggende jaar stappen van betekenis in te zetten. De tijd is er rijp voor.

We wensen het college, de raad en allen die een bijdrage leveren aan de gemeente Westerkwartier hierbij de zegen van onze Goede God toe.

11 november 2020,  
De fractie van de ChristenUnie

\* De speerpunten van de **ChristenUnie Westerkwartier** zijn:

- **Armoe geen taboe**
- **Ieder kind kansrijk**
- **Waardig ouder worden**
- **Vitaal op eigen schaal**
- **Gezond bereikbaar**
- **Duurzaamheid loont**